

ingediend op **1801** (2022-2023) – Nr. 4
10 oktober 2023 (2023-2024)

Advies

van de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens

over het voorstel van decreet

van Wilfried Vandaele, Willem-Frederik Schiltz,
Bart De Wever en Tom Ongena

over de programmatische aanpak stikstof

Documenten in het dossier:

- 1801** (2022-2023) – Nr. 1: Voorstel van decreet
- Nr. 2: Advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit
- Nr. 3: Advies van de Raad van State

Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens

Advies wetgeving VTC nr. 2023/118 van 12 september 2023

over

tekst	Voorstel van decreet
van	van het Vlaams Parlement
titel	over de programmatische aanpak stikstof
roepnaam	(decreet aanpak stikstof)
datum	zoals meegedeeld op 1 augustus 2023
trefwoorden	Stikstof; platform; PAS

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "de VTC");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna AVG), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van mevrouw Liesbeth Homans, Voorzitter van het Vlaams Parlement van 1 augustus 2023, ontvangen door de VTC op 2 augustus 2023;

Gelet op de behandeling op de zitting van 12 september 2023 en de beslissing om het dossier af te werken in een schriftelijke procedure;

Brengt op 12 september 2023 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Voorzitter van het Vlaams Parlement (hierna "de adviesvrager") verzocht om het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "VTC") over een voorstel van decreet *over de programmatische aanpak stikstof* (hierna "het Ontwerp"), zonder aanduiding van specifieke artikelen.
2. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt.

Context

3. Vanuit de Europese Unie bestaat sinds lang een vastgelegd beleid om de achteruitgang van de biodiversiteit tot stilstand te brengen en die achteruitgang opnieuw te herstellen. De Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn vormen hierbij een kader dat geldt voor alle Europese lidstaten.
4. De Vlaamse Regering stelde op 10 maart 2023 bij besluit de programmatische aanpak stikstof definitief vast. De programmatische aanpak stikstof (PAS) heeft als doel bij te dragen aan de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen voor Europees beschermde natuur door de depositie van stikstof op Speciale Beschermingszones structureel en planmatig terug te dringen. De PAS moet ook leiden tot een toekomstgericht, werkbaar en rechtszeker kader voor vergunning- en toestemmingverlening, rekening houdend met ecologische, sociale en economische randvoorwaarden.
5. Het Ontwerp zorgt mee voor borging van deze PAS.
6. De volgende bepalingen van het Ontwerp hebben betrekking op de verwerking van persoonsgegevens:

Art. 14.

(...)

§2. De exploitant van een IIOA¹ die voor de gevallen, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, een vrijstelling wil, bezorgt daarvoor een aangifte per beveiligde zending aan de overheid die bevoegd zou zijn om een vergunningsaanvraag van de exploitatie te beoordelen. De aangifte wordt bezorgd tegen 31 maart 2025 als het een rundveehouderij met melkvee of mestkalveren betreft en tegen 30 september 2029 in de andere gevallen.

De exploitant voegt bij zijn aangifte, vermeld in het eerste lid:

1° de gegevens, vermeld in artikel 21, §1, derde lid, ter staving van de impact- score;

2° de geldende vergunningstoestand.

De exploitant voegt bij de aangifte, vermeld in het eerste lid, al de nodige documenten.

De vergunningverlenende overheid gaat na of de exploitant voldoet aan de voorwaarden voor de vrijstelling, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, 1° of 2°.

(...)

Art. 21.

§1. Voor de identificatie van de piekbelasters worden door de VLM impact- scores berekend.

Voor de berekening van de impactscores worden de volgende parameters gehanteerd:

1° de meest recente biologische waarderingskaart en habitatkaart;

2° het passende beheer van het jaar waarvoor de impactscore wordt berekend;

3° de zoekzones van de zoekzonekaart, vermeld in artikel 36ter, §1, zesde lid, van het Natuurdecreet van 21 oktober 1997, of van de zoekzonekaart die in voor- komend geval overeenkomstig dat artikel is aangepast;

4° het emissiemodel ammoniak in Vlaanderen (EMAV) versie 2.1;

5° de achtergronddepositie (VLOPS) van het jaar waarvoor de impactscore wordt berekend;

6° de meteorologische data van het jaar waarvoor de impactscore wordt berekend.

¹ een ingedeelde inrichting of activiteit als vermeld in artikel 5.1.1, 8°, van het DABM van 5 april 1995;

Voor de berekening van de impactscore worden voor elke betrokken IIOA de volgende gegevens gebruikt:

- 1° de kenmerken van de emissiepunten van de betrokken IIOA;
- 2° in voorkomend geval de gebruikte emissiereducerende technieken;
- 3° de gegevens over andere stikstofemissies op de IIOA in kwestie dan stikstof- emissies ten gevolge van het houden van dieren in stallen, overeenkomstig de gegevens van de vergunning van de IIOA in kwestie;
- 4° in voorkomend geval alle andere relevante extra gegevens waarover de overheid beschikt, met inbegrip van eventuele gegevens van een of meer terreinbezoeken.

Alleen emissiereducerende technieken die voldoen aan al de volgende voor- waarden, worden in rekening gebracht:

- 1° de techniek staat vermeld op de AEA-lijst of de PAS-lijst;
- 2° de techniek in kwestie is als vergunningsvoorwaarde opgenomen in de vergunning voor de IIOA in kwestie;
- 3° de techniek in kwestie is in het kalenderjaar dat voorafgaat aan de inwerkingtreding van dit decreet, op de IIOA in kwestie toegepast;
- 4° de techniek in kwestie is voor het kalenderjaar dat voorafgaat aan de inwerkingtreding van dit decreet, vermeld in de Mestbankaangifte die betrekking heeft op de IIOA in kwestie.

§2. Voor een IIOA waar in de drie laatste jaren die voorafgaan aan de inwerkingtreding van dit decreet, dieren werden gehouden, worden drie impactscores berekend. Daarvoor worden de gegevens voor de berekening van de impactscore, vermeld in paragraaf 1, telkens aangevuld met de gemiddelde veebezetting van elk van de drie laatste jaren die voorafgaan aan de inwerkingtreding van dit decreet.

Om de gemiddelde veebezetting te bepalen, wordt gebruikgemaakt van de gegevens uit de Mestbankaangifte, tenzij de gemiddelde veebezetting in een bepaald jaar lager is dan 75% van het vergunde aantal standplaatsen voor de IIOA in kwestie. In dat geval wordt voor de berekening van de impactscore voor het jaar in kwestie de gemiddelde veebezetting voor het jaar in kwestie bepaald op 75% van het vergunde aantal standplaatsen voor de IIOA in kwestie.

De persoonsgegevens die in het kader van dit artikel verzameld worden, mogen enkel verwerkt worden om de piekbelasters te identificeren, in het kader van de opvolging en de handhaving van de verplichtingen voor piekbelasters en in het kader van het flankerend beleid ter zake van piekbelasters.

Art. 22.

§1. De VLM brengt uiterlijk binnen een jaar na de inwerkingtreding van dit decreet de exploitant van de IIOA met een beveiligde zending op de hoogte van het resultaat van de berekende impactscore en de aanduiding als piekbelaster.

Bij die kennisgeving worden de gegevens meegedeeld op grond waarvan de impactscore werd berekend en wordt ook meegedeeld of de IIOA in het jaar 2015 een impactscore lager dan 50% had.

§2. Binnen een termijn van dertig dagen vanaf de derde dag na de verzending van de beveiligde zending, vermeld in paragraaf 1, kan de exploitant met een beveiligde zending een administratief beroep daartegen indienen bij de minister.

Als er geen administratief beroep is ingediend conform het eerste lid, is de aanduiding als piekbelaster definitief.

§3. Het beroepsschrift bevat op straffe van onontvankelijkheid minstens de volgende gegevens voor de IIOA in kwestie:

- 1° een plan met aanduiding van de aanwezige gebouwen, met de vermelding van de volgende gegevens per gebouw:
 - a) alle aanwezige emissie- en of ventilatiepunten;
 - b) het aantal standplaatsen, gespecificeerd per diercategorie;
 - c) de aanduiding of een maatregel van de PAS-lijst of van de AEA-lijst van toepassing is;
- 2° per emissie- of ventilatiepunt, vermeld in punt 1°, a), de volgende gegevens:
 - a) de x,y-coördinaten;
 - b) de vermelding of de luchtaanvoer naar het emissie- of ventilatiepunt in kwestie op natuurlijke of op mechanische wijze gebeurt, waarbij, voor punten waar de luchtaanvoer op mechanische wijze gebeurt, per punt de volgende gegevens vermeld worden:

- 1) de vermelding of de uitstoot van het punt in kwestie verticaal of horizontaal georiënteerd is;
 - 2) de diameter van het emissie- of ventilatiepunt in kwestie, bij uitstoot;
 - 3) het debiet van het emissie- of ventilatiepunt in kwestie;
 - c) de hoogte van het emissie- of ventilatiepunt in kwestie, bij uitstoot;
 - d) de temperatuur van de geëmitteerde lucht. Als de temperatuur van de geëmitteerde lucht kan variëren, de minimale en de maximale temperatuur van de geëmitteerde lucht;
- 3° een oplistings van de vergunde situatie en een kopie van alle verleende vergunningen en meldingen.

Als het beroepschrift de in het eerste lid vermelde gegevens niet bevat, wordt de beroepsindiener gevraagd de ontbrekende gegevens of documenten toe te voegen en wordt de termijn waarbinnen dit moet gebeuren meegedeeld.

De beroepsindiener voegt bij het beroepschrift al de nodige documenten met bewijskracht en een inventaris van de bijgevoegde documenten.

De beroepsindiener kan in zijn beroepschrift ook vragen dat de VLM een bedrijfsbezoek uitvoert.

De Vlaamse Regering kan bepalen welke andere documenten op straffe van onontvankelijkheid bij het beroepschrift moeten worden gevoegd en kan nadere regels bepalen voor het beroep en het bedrijfsbezoek.

(...)

§5. Als de gegevens die op basis van dit artikel verzameld worden, persoonsgegevens bevatten, mogen deze enkel verwerkt worden om de piekbelasters te identificeren, in het kader van de opvolging en de handhaving van de verplichtingen voor piekbelasters en in het kader van het flankerend beleid ter zake van piekbelasters.

Art. 23.

§1. De exploitant van een IIOA die ofwel in de kennisgeving, vermeld in artikel 22, §1, ofwel in de beslissing, vermeld in artikel 22, §4, is aangeduid als piekbelaster, zet de IIOA in kwestie integraal stop op het ogenblik dat de vergunning vervalt en uiterlijk op 31 december 2030. Op dat ogenblik vervalt de vergunning voor deze IIOA van rechtswege.

Op de locatie waar een IIOA is stopgezet overeenkomstig de bepalingen van het eerste lid, kan na de stopzetting geen IIOA meer worden vergund die ammoniak- emissies veroorzaakt.

§2. In afwijking van paragraaf 1 kan de exploitant van een piekbelaster zijn activiteiten integraal omvormen in functie van het beheer, vermeld in artikel 36ter, §3, eerste lid, van het Natuurdecreet van 21 oktober 1997, dat nodig is voor een gebied in de betrokken SBZ-H. Die omvorming vindt plaats uiterlijk op de dag waarop de vergunning vervalt of op 31 december 2030 als de vergunning op 31 december 2030 of later vervalt.

De exploitant van een definitief aangeduide piekbelaster kan uiterlijk 120 dagen na het verstrijken van de beroepstermijn, vermeld in artikel 22, §2, of na de beslissing, vermeld in artikel 22, §4, bij de minister een verzoek indienen dat hij wil gebruikmaken van de afwijkingsregeling, vermeld in het eerste lid. Dat verzoek bevat de volgende gegevens:

- 1° een kopie van een overeenkomst met de beheerder van een erkend natuurreservaat of zijn gevolmachtigde;
- 2° een oplistings van de vergunde situatie en een kopie van alle verleende vergunningen en meldingen voor de IIOA in kwestie;
- 3° het natuurbeheerplan van het natuurreservaat waarin de betrokken SBZ-H ligt;
- 4° een motivering dat het beheer dat de exploitant voert, noodzakelijk is om de natuurstreefbeelden voor de betrokken percelen te realiseren volgens het natuurbeheerplan dat bij het erkende natuurreservaat hoort;
- 5° een nieuwe berekening van de impactscore van het betrokken bedrijf, waaruit blijkt dat de impactscore van het betrokken bedrijf lager dan 50% is. Bij de berekening van de nieuwe impactscore wordt rekening gehouden met het effect van de integrale omvorming, met inbegrip van een eventuele daling van de veestapel, van het betrokken bedrijf in functie van het beheer, vermeld in het eerste lid.

In afwijking van het tweede lid wordt de termijn van 120 dagen verlengd tot een jaar, als er voor de betrokken SBZ-H nog geen natuurbeheerplan, als vermeld in het tweede lid, 3°, opgemaakt is op het moment van het verstrijken van de beroepstermijn, vermeld in artikel 22, §2, of op de datum van de beslissing, vermeld in artikel 22, §4.

De overeenkomst, vermeld in het tweede lid, 1°, vermeldt:

- 1° de identificatiegegevens van de beheerder of zijn gevolmachtigde;*
- 2° de identificatie van de betrokken percelen waarop dieren van de exploitant in kwestie zullen grazen of die de exploitant in kwestie mee zal helpen beheren, met vermelding, voor elk van de betrokken percelen, van het perceelnummer, de ligging, de oppervlakte en het natuurstreefbeeld volgens het natuurbeheerplan dat bij het erkende natuurreservaat hoort, van het betrokken perceel;*
- 3° in voorkomend geval, het aantal en de diercategorie, vermeld in artikel 27, §1, van het Mestdecreet van 22 december 2006, van de dieren die in het kader van natuurbeheer zullen worden ingezet, op de percelen, vermeld in punt 2°;*
- 4° in voorkomend geval, het aantal maanden per jaar dat de exploitant de dieren moet houden in het kader van natuurbeheer, gespecificeerd per betrokken perceel en diercategorie;*
- 5° in voorkomend geval, de periode waarin dieren gehouden zullen worden voor doeleinden in het kader van natuurbeheer;*
- 6° de looptijd van de overeenkomst die minimaal negen jaar is.*

Het verzoek wordt binnen een termijn van tien dagen na de indiening van het verzoek ter advies voorgelegd aan ANB, VLM, en INBO. Die instanties verlenen een advies binnen een termijn van dertig dagen na de ontvangst van de adviesvraag.

De minister beoordeelt binnen een termijn van negentig dagen na de indiening van het verzoek of de integrale omvorming voldoet aan de voorwaarden van het eerste en het tweede lid en aanvaardt of weigert het verzoek.

De exploitant vraagt na de aanvaarding van het verzoek een vergunning aan die overeenstemt met het aanvaarde verzoek. De exploitant moet, uiterlijk op het moment van de omvorming, vermeld in het eerste lid, beschikken over een vergunning die overeenstemt met het aanvaarde verzoek. Als dat niet het geval is, vervalt de aanvaarding door de minister.

De exploitant van een piekbelaster die gebruikmaakt van de mogelijkheid tot omvorming, vermeld in het eerste lid, kan gebruikmaken van het flankerend beleid om die omvorming te realiseren. Daarbij wordt ook voorzien in de noodzakelijke begeleiding.

Voor de toepassing van deze paragraaf wordt onder de betrokken SBZ-H begrepen de SBZ-H op basis waarvan het bedrijf van de betrokken exploitant overeenkomstig de gegevens uit de kennisgeving, vermeld in artikel 22, §1, of uit de beslissing, vermeld in artikel 22, §4, een impactscore van meer dan 50% heeft.

§3. De Vlaamse Regering kan voor de toepassing van dit artikel de nadere regels bepalen aangaande het stopzetten van de IIOA, vermeld in paragraaf 1, en aangaande de wijze waarop de integrale omvorming, vermeld in paragraaf 2, aangetoond, beoordeeld, en opgevolgd zal worden.

Afdeling 3. Vlaams vergunningenregister en informatieplicht

Art. 59.

Om de geldende vergunningstoestand te kunnen raadplegen met het oog op het realiseren van de doelstellingen, vermeld in hoofdstuk 2, houdt de Vlaamse overheid de gegevens, vermeld in het tweede lid, op een digitaal raadpleegbare wijze bij van de vergunningen en meldingen, vermeld in artikel 5 van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning, die betrekking hebben op een IIOA en die stikstofemissies kunnen veroorzaken.

Daarbij worden minstens de volgende gegevens bijgehouden per IIOA:

- 1° de naam van de exploitant;*

- 2° de locatie van elke IIOA die in de aanvraag van een omgevingsvergunning of melding opgenomen is;
3° elke administratieve beslissing die in eerste of laatste aanleg genomen is, of elke beslissing van de Raad voor Vergunningsbetwistingen of de Raad van State met betrekking tot de vergunningen en meldingen, vermeld in het eerste lid;
4° elke melding van overdracht van een IIOA;
5° elke melding van het verval van de vergunningen, vermeld in het eerste lid; 6° elke melding van vrijwillige gedeeltelijke of volledige stopzetting van een IIOA; 7° elke definitieve beslissing met betrekking tot de stopzetting, vermeld in dit decreet, van een IIOA.

De Vlaamse Regering bepaalt hoe de bovenstaande gegevens worden meegedeeld aan de Vlaamse overheid en hoe de vergunningverlenende overheid, adviesinstanties in het kader van vergunningverlening en de instrumenterende ambtenaar die gegevens kunnen raadplegen. De Vlaamse Regering kan bijkomende gegevens bepalen die op dezelfde wijze bijgehouden moeten worden om de doelstellingen, vermeld in het eerste lid, te behalen.

Hoofdstuk 7. Verwerking van persoonsgegevens

Art. 62.

Voor de uitvoering van de taken van algemeen belang die dit decreet en haar uitvoeringsbesluiten aan de VLM opdragen in het kader van de vaststelling van de PAS-referentie 2030, vermeld in artikel 5, de berekening van de impactscores van de piekbelasters, de aanduiding van de piekbelasters en het uitvoeren van bedrijfsbezoeken, vermeld in artikel 21 en 22 van dit decreet, verwerkt de VLM de informatie, met inbegrip van de persoonsgegevens, die daartoe noodzakelijk is. Zij doet dit als verwerkingsverantwoordelijke in de zin van artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming.

Voor de verwerkingen, vermeld in artikel 7, 14, 23, §2, 44, 50, 54, 57 en 59 van dit decreet, kan de Vlaamse Regering de verwerkingsverantwoordelijke bepalen, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming.

Art. 63.

Voor de uitoefening van de taken, vermeld in artikel 5, 21 en 22 van dit decreet, wordt artikel 4, §4 en §5, van het Mestdecreet van 22 december 2006 van overeenkomstige toepassing verklaard².

Art. 64.

De landcommissie kan voor de uitoefening van haar taken van algemeen belang die ze, voor het flankerend beleid in het kader van de programmatische aanpak stikstof heeft, zoals in het kader van het bepalen van de hoogte van de vergoedingen en van de aankooprijks van de onroerende goederen, voor zover dat noodzakelijk is, informatie, waaronder persoonsgegevens, opvragen bij andere overheden of instanties die daarover beschikken en die informatie verwerken, op voorwaarde van naleving van de regelgeving inzake de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens. De persoonsgegevens die kunnen worden opgevraagd, alsook

² Artikel 4.

(...)

§ 4. De Vlaamse Landmaatschappij kan voor de uitoefening van haar taken, als vermeld in § 1, in overeenstemming met de bepalingen van de regelgeving over de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens, met administratieve overheden, diensten of andere derden gegevens uitwisselen of opvragen die noodzakelijk zijn voor de uitoefening van deze taken.

De Vlaamse Regering stelt nadere regels vast, onder meer met betrekking tot de aard van de gegevens die uitgewisseld of opgevraagd kunnen worden, tot de vorm waarin en de wijze waarop deze gegevens worden verwerkt en uitgewisseld.

§ 5. De Vlaamse Regering kan, in afwijking van de bepalingen van dit decreet, voor bepaalde verplichtingen in het kader van dit decreet, zoals onder meer het bijhouden van registers, of voor bepaalde vormen van communicatie tussen de Vlaamse Landmaatschappij en de betrokken burgers, die gebeurt in het kader van dit decreet, bepalen dat deze verplichtingen of deze communicatie mag of moet gebeuren via e-mail, een internetloket of een andere vorm van gegevensuitwisseling.

de instanties of overheden die de persoonsgegevens verstrekken, worden nader bepaald door de Vlaamse Regering, na advies van de bevoegde toezichthoudende autoriteit voor de verwerking van persoonsgegevens.

Met toepassing van het vorige lid kunnen de landcommissies de Notariële Aktebank, vermeld in artikel 18 van de wet van 25 ventôse jaar XI op het notarisambt, raadplegen op voorwaarde van naleving van de regelgeving inzake de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens die van toepassing is bij de mededeling van persoonsgegevens.

De te verwerken persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, omvatten met name de verwerking van identificatiegegevens waaronder het rijksregister- nummer van de betrokkenen en, in voorkomend geval, het BIS-nummer. Voor de toepassing daarvan wordt onder betrokkenen begrepen de persoon of personen die een aanvraag indienen voor flankerend beleid in het kader van de programmatische aanpak stikstof en, in voorkomend geval, alle andere personen die bij de aanvraag betrokken zijn, waaronder de betrokken exploitant, de eigenaar van de onroerende goederen waarop de aanvraag betrekking heeft, de houder van de milieuvergunning, de stedenbouwkundige vergunning of de omgevingsvergunning, en de persoon of personen aan wie de nutriëntenemissierechten van de exploitatie in kwestie toegewezen zijn.

De bepalingen in dit artikel zijn van overeenkomstige toepassing op de Vlaamse Grondenbank voor de uitvoering van de taken van algemeen belang die de Vlaamse Grondenbank heeft voor het flankerend beleid in het kader van de pro- grammatische aanpak stikstof.

Art. 65.

De persoonsgegevens die verwerkt worden conform artikel 5, 7, 14, 21, 22, 23, §2, 44, 50, 54, 57 en 59 van dit decreet, worden bewaard door de verwerkingsverantwoordelijke gedurende de termijnen die noodzakelijk zijn om de betrokken taken te vervullen volgens de selectieregels, opgesteld ter uitvoering van artikel III.87 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018.

Art. 66.

De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen voor de verwerking van persoonsgegevens met betrekking tot de categorieën van de te verwerken persoonsgegevens, de aard van de gegevens die uitgewisseld of opgevraagd kunnen worden, de vorm waarin en de wijze waarop die gegevens worden verwerkt en uitgewisseld, de categorieën van de personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens, de beveiliging van die gegevens en de passende waarborgen voor de rechten van de betrokkenen.

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Voorafgaande toelichting

7. De VTC stelt vast dat de personen van wie gegevens worden verzameld en uitgewisseld de volgende zijn: exploitant van een IIOA, piekbelaster, beheerder van een natuurbeheersplan; de persoon of personen die een aanvraag indienen voor flankerend beleid in het kader van de programmatische aanpak stikstof en, in voorkomend geval, alle andere personen die bij de aanvraag betrokken zijn, de eigenaar van de onroerende goederen waarop de aanvraag betrekking heeft, de houder van de milieuvergunning, de stedenbouwkundige vergunning of de omgevingsvergunning, en de persoon of personen aan wie de nutriëntenemissierechten van de exploitatie in kwestie toegewezen zijn

en dat het minstens de volgende gegevens lijkt te betreffen: identificatie- en contactgegevens, eigendomsgegevens, bedrijfsgegevens.

8. Het betreft informatie over natuurlijke personen met onder meer identificatiegegevens en dus gaat het om de verwerking van informatie over geïdentificeerde natuurlijke personen, zijnde persoonsgegevens zoals bedoeld in de AVG. De VTC gaat daarom na in hoeverre het Ontwerp en de bestaande decreten in lijn liggen met de principes van het gegevensbeschermingsrecht.

2. Kwaliteit van de regelgevende grondslag

9. Het komt de stellers van het Ontwerp toe om erover te waken dat – en dit ook voor de bestaande wet- en regelgeving – elke verwerking die in onderhavige context zal plaatsvinden een rechtvaardigingsgrond vindt in artikel 6 AVG.
10. Het Ontwerp vermeldt in artikel 62 op grond van welke rechtvaardigingsgrond in de AVG de verwerking van persoonsgegevens zal plaatsvinden, met name “taak van algemeen belang”.
11. Een loutere verwijzing naar de tekst van de AVG volstaat niet. Wat de verwijzing naar punt e) betreft, moet verduidelijkt worden van welke taak van algemeen belang of openbaar gezag bedoeld wordt. Het Ontwerp verduidelijkt:

“in het kader van de vaststelling van de PAS-referentie 2030, vermeld in artikel 5, de berekening van de impactscores van de piekbelasters, de aanduiding van de piekbelasters en het uitvoeren van bedrijfsbezoeken, vermeld in artikel 21 en 22 van dit decreet.”
12. De VTC meent dat het om een taak van algemeen belang gaat omdat het dossierbeheer betreft. De VTC vraagt om het Ontwerp in die zin aan te passen en de toelichting aan te vullen.
13. De VTC wenst in herinnering te brengen dat elke overheidsinmenging in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals gewaarborgd door artikel 8 van het EVRM³, artikel 7 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie samengelezen met artikel 52.1 van het Handvest en artikel 22 van de Grondwet moet worden voorgeschreven in een 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde doelstelling. In een dergelijke precieze wettelijke bepaling moeten de essentiële elementen⁴ van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven zijn.⁵
14. Voor verwerkingen op basis van artikel 6, lid 1, e), AVG⁶, die niet zozeer betrekking hebben op het privé-leven, maar eerder enkel op de bescherming van persoonsgegevens, moet het doeleinde voldoende duidelijk blijken uit de taak van algemeen belang of voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend door unierecht of lidstatelijk recht. Andere elementen van de verwerking die al duidelijk (eventueel impliciet) blijken uit de bestaande wetgeving moeten niet per se herhaald worden. De VTC vindt het niettemin een goede praktijk om dat wel te doen om een uniform kader te creëren waarop verschillende uitvoeringsbesluiten kunnen steunen. Bovendien maakt dit het veel gemakkelijker om de verwerkingen van persoonsgegevens te toetsen

³ Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden.

⁴ Artikel 6, AVG vermeldt de volgende elementen:

- het doel van de verwerking;
- de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens; Deze gegevens moeten bovendien beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”);
- de betrokkenen;
- de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
- de opslagperioden;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n).

⁵ EHRM, arrest *Rotaru c. Roumania*, 4 mei 2000; GWH 23 april 2015, arrest nr. 44/2015, 63; GWH 5 oktober 2017, arrest nr. 100/2017, 17; GWH 15 maart 2018, arrest nr. 29/2018, 26; GwH 14 januari 2021, arrest nr. 2/2021, overw. B.22.1.e.e.; GwH 18 november 2021, arrest nr. 158/2021, overw. B.6; GwH 9 december 2021, B.53.1-B.53.2; R.v.St, adv. 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp van wet *betreffende maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie*, Parl.St. Kamer, 2020-2021, doc. nr. 551951/001, 94-98; SCHRAM, F., *Privacy & persoonsgegevens. Handboek*, Brussel, Politeia, 2023, 93-116, 155-162; DEGRAVE, E., *"L'é-gouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparence et contrôle"*, Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v.

⁶ “e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen;”

- aan de AVG, zowel voor de toezichthouder als voor de betrokkenen. Er is dus een onderscheid te maken tussen de legaliteitstoets (eisen waaraan de wettelijke basis moet voldoen om geldig te zijn) en de conformiteitstoets aan de AVG.
15. Aangezien met de vermelding van de essentiële elementen ook minstens gedeeltelijk tegemoetgekomen wordt aan artikel 5, 1, a), AVG, dat bepaalt dat persoonsgegevens moeten worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene behoorlijk en transparant is, zal het ontbreken van deze elementen zwaardere transparantiemaatregelen vragen. Er zal immers niet naar wetgeving waarin de verwerking uitdrukkelijk geregeld is, kunnen verwezen worden.
 16. De opstellers van de wettelijke en reglementaire teksten zullen moeten inschatten of de beoogde verwerking een meer uitgewerkte rechtsgrond nodig heeft. Daarbij moet in eerste instantie gekeken worden naar de graad van inmenging van de overheid in het privé-leven.
 17. Hierbij moet er op gelet worden dat in een eventueel uitvoeringsbesluit (mits delegatie aan de Vlaamse Regering) verdere modaliteiten kunnen worden bepaald, maar dat de essentie in het decreet zelf moet worden opgenomen⁷. wat nu nog niet het geval is. De machtiging aan de Vlaamse Regering moet voldoende nauwkeurig omschreven zijn en betrekking hebben op de tenuitvoerlegging van de maatregelen waarvan de essentiële elementen voorafgaandelijk door de decreetgever zijn vastgesteld. De VTC verwijst naar de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof inzake delegatie door de wetgever⁸.
 18. De VTC onderschrijft het standpunt van de Raad van State in het recente advies⁹, met name:

31. Het voorstel bevat verschillende delegaties van verordenende bevoegdheid aan de Vlaamse Regering.

De delegaties aan de Vlaamse Regering in de artikelen 59, derde lid, laatste zin, en 66 betreffen aan de decreetgever voorbehouden aangelegenheden overeenkomstig artikel 22 van de Grondwet. Ze zijn enkel aanvaardbaar in de mate hun draagwijdte grondwetsconform wordt ingevuld.

32. De delegaties aan de Vlaamse Regering in artikel 52, derde lid, tweede zin, en artikel 55, tweede lid, van het voorstel zijn zeer ruim en onbepaald, zodat hun reikwijdte niet duidelijk is. De delegaties moeten preciezer worden omschreven.

3. Doelbinding

19. Persoonsgegevens moeten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt (artikel 5, 1, b), AVG).
20. De volgende doeleinden worden in het Ontwerp vermeld: de vaststelling van de PAS-referentie 2030, vermeld in artikel 5, de berekening van de impactscores van de piekbelasters, de aanduiding van de piekbelasters en het uitvoeren van bedrijfsbezoeken, vermeld in artikel 21 en 22 van dit decreet.

⁷ Advies Algemene Vergadering Afdeling Wetgeving Raad van State, 68.936/AV van 7 april 2021, opmerking 101 (Parl.St. Kamer 2020-21, nr. 55-1951/001, 119); In dat verband is de afdeling Wetgeving van oordeel dat ongeacht de aard van de betrokken aangelegenheid, de volgende elementen in beginsel 'essentiële elementen' uitmaken: 1°) de categorie van verwerkte gegevens; 2°) de categorie van betrokken personen; 3°) de met de verwerking nagestreefde doelstelling; 4°) de categorie van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens; en 5°) de maximumtermijn voor het bewaren van de gegevens", in dezelfde zin GwH 10 maart 2022, nr. 33/2022, B.13.1; 22 september 2022, nr. 110/2022, B.11.2.

⁸ bv. GwH nr. 166/2011, 10 november 2011, overw. B.43.3 e.v., GwH nr. 158/2021, 18 november 2021, overw. B.8.4.2., GwH nr. 26/2023, 16 februari 2023, overw. B.74.1.

⁹ Raad van State, afdeling wetgeving, advies 74.348/1/V van 2 oktober 2023, <http://www.raadvst-consetat.be/dbx/adviezen/74348.pdf#search=stikstof>

21. De doeleinden zijn dan ook welbepaald en transparant. Verder zijn de doeleinden die worden nagestreefd nuttig en noodzakelijk, rekening houdend met het algemeen belang. Er is een evenwicht tussen het belang van de betrokkenen om hun rechten en vrijheden te vrijwaren en het algemeen belang om tot een verwerking van gegevens over te gaan.
22. De VTC is van oordeel dat de doeleinden welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd zijn.

4. Verantwoordelijkheid

23. Artikel 4.7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de **verwerkingsverantwoordelijke** diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.

24. Het Ontwerp bepaalt in artikel 62:

Voor de uitvoering van de taken van algemeen belang die dit decreet en haar uitvoeringsbesluiten aan de VLM opdragen in het kader van de vaststelling van de PAS-referentie 2030, vermeld in artikel 5, de berekening van de impactscores van de piekbelasters, de aanduiding van de piekbelasters en het uitvoeren van bedrijfsbezoeken, vermeld in artikel 21 en 22 van dit decreet, verwerkt de VLM de informatie, met inbegrip van de persoonsgegevens, die daartoe noodzakelijk is. Zij doet dit als verwerkingsverantwoordelijke in de zin van artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming.

Voor de verwerkingen, vermeld in artikel 7, 14, 23, §2, 44, 50, 54, 57 en 59 van dit decreet, kan de Vlaamse Regering de verwerkingsverantwoordelijke bepalen, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming.

25. De VTC vraagt om de verwerkingsverantwoordelijken in het decreet te bepalen overeenkomstig de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof en de adviespraktijk van de afdeling Wetgeving van de Raad van State, zodat de betrokkenen duidelijk weten tot wie ze zich in alle gevallen dienen te richten.
26. De decreetgever, de Vlaamse Regering en de verwerkingsverantwoordelijken moeten nagaan of het uitvoeren van een **gegevensbeschermingseffectenbeoordeling** (GEB - artikel 35 AVG)¹⁰ voor de verschillende gegevensstromen al dan niet noodzakelijk is.
27. De VTC meent alvast dat het uitvoeren van een GEB aangewezen zal zijn gelet op **de lijst van de VTC**¹¹ met verwerkingen waarvoor een Vlaamse bestuursinstantie een GEB moet uitvoeren conform artikel 35.4 van de AVG.
28. De VTC verwijst in dit kader naar het punt:

3) wanneer er op systematische wijze bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van artikel 9 van de AVG, evenals persoonsgegevens met betrekking tot strafrechtelijke veroordelingen of strafbare feiten zoals omschreven in artikel 10 van de AVG of gegevens van zeer persoonlijke aard (zoals financiële gegevens en gegevens

¹⁰ Voor meer uitleg over en model van GEB, zie:

- <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-dpia>

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit:

<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/effectbeoordeling-geb>

- Aanbeveling CBPL nr. 01/2018 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 248) (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/handleiding-gegevensbeschermingseffectbeoordeling.pdf>)

¹¹ Beslissing VTC nr. O/2020/01 van 14 januari 2020 betreffende Aannee van de lijst met verwerkingen waarvoor een Gegevensbeschermingseffectbeoordeling dient te worden uitgevoerd conform artikel 35.4 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming door Vlaamse bestuursinstanties

https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/media/VTC/VTC_O_2020_01_DPIA_lijsten_v1_voor_web.pdf

over inkomen en vermogen, werkloosheid, betrokkenheid van jeugdzorg of maatschappelijk werk, gegevens omtrent huishoudelijke en privé-activiteiten, locatiegegevens) worden uitgewisseld tussen meerdere verwerkingsverantwoordelijken. GEVOELIGE GEGEVENS [criteria 4 en 5];

29. De VTC wijst erop dat een GEB aan de VTC kan worden voorgelegd voor advies. Bij een hoog risico is de consultatie van de VTC verplicht¹².

5. Minimale gegevensverwerking

30. Conform artikel 5.1, c), AVG, moeten de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.

31. De **categorieën betrokkenen** zijn: exploitant van een ILOA, piekbelaster, beheerder van een natuurbeheersplan; de persoon of personen die een aanvraag indienen voor flankerend beleid in het kader van de programmatische aanpak stikstof en, in voorkomend geval, alle andere personen die bij de aanvraag betrokken zijn, de eigenaar van de onroerende goederen waarop de aanvraag betrekking heeft, de houder van de milieuvergunning, de stedenbouwkundige vergunning of de omgevingsvergunning, en de persoon of personen aan wie de nutriëntenemissierechten van de exploitatie in kwestie toegewezen zijn

en de **categorieën van persoonsgegevens** zijn: identificatie- en contactgegevens, eigendomsgegevens, bedrijfsgegevens.

32. Wat de **ontvangers** betreft: de Vlaamse Landmaatschappij.

33. Verder voorziet het Ontwerp:

Art. 63.

Voor de uitoefening van de taken, vermeld in artikel 5, 21 en 22 van dit decreet, wordt artikel 4, §4 en §5, van het Mestdecreet van 22 december 2006 van overeenkomstige toepassing verklaard¹³.

¹² Artikel 36, AVG bepaalt dit als volgt: “Wanneer uit een gegevensbeschermingseffectbeoordeling krachtens artikel 35 blijkt dat de verwerking een hoog risico zou opleveren indien de verwerkingsverantwoordelijke geen maatregelen neemt om het risico te beperken, raadpleegt de verwerkingsverantwoordelijke voorafgaand aan de verwerking de toezichthoudende autoriteit.”

¹³ Artikel 4.

(...)

§ 4. De Vlaamse Landmaatschappij kan voor de uitoefening van haar taken, als vermeld in § 1, in overeenstemming met de bepalingen van de regelgeving over de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens, met administratieve overheden, diensten of andere derden gegevens uitwisselen of opvragen die noodzakelijk zijn voor de uitoefening van deze taken.

De Vlaamse Regering stelt nadere regels vast, onder meer met betrekking tot de aard van de gegevens die uitgewisseld of opgevraagd kunnen worden, tot de vorm waarin en de wijze waarop deze gegevens worden verwerkt en uitgewisseld.

§ 5. De Vlaamse Regering kan, in afwijking van de bepalingen van dit decreet, voor bepaalde verplichtingen in het kader van dit decreet, zoals onder meer het bijhouden van registers, of voor bepaalde vormen van communicatie tussen de Vlaamse Landmaatschappij en de betrokken burgers, die gebeurt in het kader van dit decreet, bepalen dat deze verplichtingen of deze communicatie mag of moet gebeuren via e-mail, een internetloket of een andere vorm van gegevensuitwisseling.

Art. 64.

De landcommissie kan voor de uitoefening van haar taken van algemeen belang die ze, voor het flankerend beleid in het kader van de programmatische aanpak stikstof heeft, zoals in het kader van het bepalen van de hoogte van de vergoedingen en van de aankoopprijs van de onroerende goederen, voor zover dat noodzakelijk is, informatie, waaronder persoonsgegevens, opvragen bij andere overheden of instanties die daarover beschikken en die informatie verwerken, op voorwaarde van naleving van de regelgeving inzake de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens. De persoonsgegevens die kunnen worden opgevraagd, alsook de instanties of overheden die de persoonsgegevens verstrekken, worden nader bepaald door de Vlaamse Regering, na advies van de bevoegde toezichthoudende autoriteit voor de verwerking van persoonsgegevens.

Met toepassing van het vorige lid kunnen de landcommissies de Notariële Aktebank, vermeld in artikel 18 van de wet van 25 ventôse jaar XI op het notarisambt, raadplegen op voorwaarde van naleving van de regelgeving inzake de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens die van toepassing is bij de mededeling van persoonsgegevens.

De te verwerken persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, omvatten met name de verwerking van identificatiegegevens waaronder het rijksregisternummer van de betrokkenen en, in voorkomend geval, het BIS-nummer. Voor de toepassing daarvan wordt onder betrokkenen begrepen de persoon of personen die een aanvraag indienen voor flankerend beleid in het kader van de programmatische aanpak stikstof en, in voorkomend geval, alle andere personen die bij de aanvraag betrokken zijn, waaronder de betrokken exploitant, de eigenaar van de onroerende goederen waarop de aanvraag betrekking heeft, de houder van de milieuvergunning, de stedenbouwkundige vergunning of de omgevingsvergunning, en de persoon of personen aan wie de nutriëntenemissierechten van de exploitatie in kwestie toegewezen zijn.

De bepalingen in dit artikel zijn van overeenkomstige toepassing op de Vlaamse Grondenbank voor de uitvoering van de taken van algemeen belang die de Vlaamse Grondenbank heeft voor het flankerend beleid in het kader van de programmatische aanpak stikstof.

34. De VTC vestigt in ieder geval de aandacht op de artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen die een machtigingsvereiste instellen van de minister bevoegd voor Binnenlandse zaken voor het gebruik van het rijksregisternummer¹⁴.
35. De VTC is van oordeel dat er voldaan wordt aan het principe van minimale gegevensverwerking.
36. In het Ontwerp wordt specifiek de **mededeling** geregeld van gegevens. Er zal rekening moeten gehouden worden met artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008, dat aan Vlaamse instanties de verplichting oplegt om protocollen af te sluiten voor de mededeling van persoonsgegevens aan andere overheden.
37. De VTC wijst erop dat optioneel advies aan haar kan gevraagd worden over een ontwerpprotocol.
38. Krachtens artikel 5.1, e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
39. Wat de **bewaartermijn** betreft, bepaalt het Ontwerp:

Art. 65.

De persoonsgegevens die verwerkt worden conform artikel 5, 7, 14, 21, 22, 23, §2, 44, 50, 54, 57 en 59 van dit decreet, worden bewaard door de verwerkingsverantwoordelijke gedurende de termijnen die noodzakelijk zijn om de betrokken taken te vervullen volgens de selectieregels, opgemaakt ter uitvoering van artikel III.87 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018.

¹⁴ Artikel 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen

40. De VTC doet opmerken dat de selectieregels ter uitvoering van het Bestuursdecreet geen maximale termijnen betreffen.
41. Het moet evenwel duidelijk zijn hoelang de verwerkingsverantwoordelijke mag bijhouden. Hiervoor moet enerzijds gekeken worden naar de eventueel toepasselijke archiefwetgeving en dient anderzijds een proportionaliteitsafweging te worden gemaakt.
42. In het licht van artikel 6.3 van de AVG, dienen in het Ontwerp de maximale bewaartermijn(en) van de met het oog op de onderscheiden doeleinden voor deze verwerking van persoonsgegevens voorzien te worden, of toch minstens criteria opgenomen te worden die toelaten deze bewaartermijn(en) te bepalen zodat nagegaan kan worden of voldaan is aan de vereisten van de AVG.

6. Juistheid

43. Persoonsgegevens moeten juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd (artikel 5, 1, d), AVG).
44. Het Ontwerp bevat geen bepalingen hierover. De VTC beveelt aan dat de verwerkingsverantwoordelijke hiertoe de nodige maatregelen neemt.

7. Rechten van de betrokkenen en transparantie

45. Artikel 12 AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14, AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34, AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.
46. De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om het Ontwerp aan te vullen met de verplichting om de **vermeldingen** zoals bedoeld in randnummer 45, op te nemen in de communicatie met de burger zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun persoonsgegevens en het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten.

8. Beveiligingsmaatregelen

47. Artikel 32 AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.
48. De VTC wijst erop dat aangezien de gegevens mogelijk delicate gegevens betreft een bijzondere aandacht vereist is inzake informatieveiligheid.
49. Artikel 32, AVG wijst op een aantal voorbeeldmaatregelen om, waar passend, een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen:
- de pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens;
 - het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingssystemen te garanderen;
 - het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen;
 - een procedure voor het op gezette tijdstippen testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.

50. Voor de concrete uitwerking hiervan wijst de VTC op de aanbeveling¹⁵ ter voorkoming van gegevenslekken en op de referentiemaatregelen¹⁶ die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen. De VTC benadrukt ook het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer¹⁷ en een logging van de toegangen zodat de functionaris en de toezichthouders kunnen controleren wie wanneer toegang had tot welke gegevens, wat zijn/haar acties waren en waarom¹⁸.

51. In artikel 14 van het Ontwerp is sprake van een beveiligde zending die in artikel 2,6° gedefinieerd wordt als volgt:

6° beveiligde zending: een van de volgende betekeningswijzen:

- a) *een aangetekende brief;*
- b) *een afgifte tegen ontvangstbewijs;*
- c) *een zending via het digitale platform voor de indiening en behandeling van vergunningsaanvragen, -meldingen en beroepen, dat de Vlaamse overheid ter beschikking stelt;*
- d) *een verzending via het internetloket dat de afdeling Mestbank van de VLM ter beschikking stelt voor communicatie van en met de afdeling;*
- e) *elke andere betekeningswijze die door de Vlaamse Regering toegelaten is, waarbij de datum van kennisgeving met zekerheid kan worden vastgesteld;*

en in artikel 59 is sprake van gegevens die bijgehouden worden op een digitaal raadpleegbare wijze.

52. De VTC gaat ervan uit dat beide systemen voldoen aan de vereisten van de AVG, in het bijzonder deze van privacy by default en privacy by design.

53. Voor zover er gedacht wordt aan het gebruik van cloudtoepassingen, verwijst de VTC naar haar adviezen en aanbevelingen daarover¹⁹.

III. BESLUIT

54. De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de verantwoording van de rechtvaardigingsgrond aanpassen in het Ontwerp en de toelichting (luik 2);
- de delegaties aan de Vlaamse Regering in artikel 52, derde lid, tweede zin, en artikel 55, tweede lid, van het Ontwerp preciezer omschrijven (luik 2);
- het duidelijk afbakenen van de delegaties die aan de Vlaamse regering worden gegeven;
- alle verwerkingsverantwoordelijken bepalen in het decreet (luik 4);
- een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling uitvoeren (luik 4);

¹⁵ Aanbeveling CBPL nr. 01/2013

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2013.pdf>)

¹⁶ Referentiemaatregelen CBPL voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/nota-inzake-de-beveiliging-van-persoonsgegevens.pdf>)

¹⁷ Zie ook Aanbeveling CBPL nr. 01/2008

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

Verscheidende instanties kunnen hiervoor aangepaste technologische oplossingen bieden (zoals bijvoorbeeld de Kruispuntbank van de Sociale zekerheid).

¹⁸ *Audit trailing* of *beveiligd controlespoor*.

¹⁹ <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-cloud>

- de bewaartermijn opnemen in het Ontwerp, minstens criteria opnemen die toelaten om de bewaartermijn te bepalen (luik 5);
- de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens (luik 6);
- de transparantiemaatregelen uitwerken (luik 7).

Hans Graux,
Voorzitter VTC

Getekend door: Hans Graux (Signature)
Getekend op: 2023-10-09 20:55:52 +02:0
Reden: Ik keur dit document goed

